

De Grote Braak. Waterkwaliteit en slootonderhoud 2018

Instructie voor alle tuinders

Inleiding

Tot nu toe is het 'officiële' slotenbeleid erop gericht dat sloten leeggehaald moeten worden om de doorstroming te bevorderen. Sinds we bezig zijn met natuurlijk tuinieren is er echter ook aandacht voor de andere kant. Niek Nicolaes heeft in een artikel dat enige jaren geleden in de Tuinkrant is verschenen, het dilemma als volgt verwoord: "We moeten de waterplanten weghalen om de doorstroming te bevorderen en laten staan om de algen- en wierengroei en het te veel aan kroos tegen te gaan. We moeten dode plantenresten en bladafval verwijderen om te voorkomen dat de sloot dichtslibt en de bodem met rust laten om te voorkomen dat te veel voedsel uit de bodem in het water komt."

Daar komt bij dat slootonderhoud niet mag tijdens het broedseizoen. De sloot schoonmaken en baggeren is het meest effectief na 1 november, als de bladeren van de bomen zijn gevallen en voor 1 maart, voordat het broedseizoen begint. Dit is in deze tijd van het jaar voor de tuincommissie niet te controleren. We kunnen het wel adviseren, maar controle en handhaving kan alleen in de zomer.

Beleid

In brede, algemene sloten wordt ander beleid gehanteerd dan in de kleine slootjes. In de brede sloten is 30% begroeiing goed voor de waterkwaliteit. In kleine sloten heeft de doorstroming **altijd** prioriteit.

Dat betekent dat kleine sloten vrij gemaakt moeten worden van begroeiing.

Dat geldt zowel voor wat in het water groeit als voor de begroeiing vlak langs de sloot. Ook kroos moet verwijderd worden, evenals plantenresten en takken en andere zaken die in de sloot terecht zijn gekomen.

Baggeren, in de zin van met een baggeremmertje de zwarte bagger van de bodem van de sloot halen, dat moet juist NIET. Hiermee verstoren we het bodemleven van de sloot. Baggeren hoeft alleen, als de sloot in het midden **minder dan één meter diep** is. De tuincommissie gaat een schouw doen van alle sloten om te kijken waar gebaggerd moet worden.

Concrete instructie : Wat moet elke tuinder doen?

- Alle riet en waterplanten moeten worden verwijderd door ze zo laag mogelijk onder water af te knippen. Niet uittrekken, dat verontrust de bodem. De volgende planten zijn uitgezonderd en mogen wel blijven: waterlelie, zwanebloem, zegge, waterweegbree, gedoond hoornblad, waterpest. Maximaal 10 – 15% van het wateroppervlak. Het afknippen van riet moet zo veel mogelijk **voor 21 juni** gebeuren, maar zonder de nesten van watervogels te verstoren.
- Plantenresten, bladeren, takken, e.d. dienen met een hark uit de sloot en van de bodem te worden gevist. Niet met een sloothoak, dat verontrust de bodem. **Dit moet na 1 juli gebeuren, na het broedseizoen.**

- De slootkant moet vrij gemaakt worden van begroeiing die plantenresten in het water laat vallen, dus planten, struiken, bomen die over de sloot hangen en bladeren, takken, appels, enz. in het water laten vallen, moeten verwijderd worden of zo ver verplant dat ze een meter van de sloot afstaan.
- Als een sloot voor meer dan 50% bedekt is met kroos, moet het kroos met een schepnet of hark verwijderd worden. Het kroos houdt het licht tegen, waardoor het leven in de sloot daaronder niet kan overleven. Kroos is overigens een goede groenbemester.
- Baggeren moet alleen op aanwijzing van de Tuincommissie, als blijkt dat je sloot te ver is dichtgeslibd.
- Als je aan een sloot zit, die door de gemeente wordt gebaggerd, is het even goed jouw taak om de slootkant te onderhouden en de eventuele plantengroei in de sloot aan jouw kant. Dat betekent dus ook riet en lisdodde en dergelijke afknippen op 10 cm onder water en zo veel mogelijk je slootkant zo netjes te houden dat er niet te veel plantenresten in het water terecht komen. Later in het seizoen kun je de plantenresten uit de sloot vissen met een hark. Dus baggeren hoeft niet, slootkantonderhoud wel.
- Laat alles wat je uit de sloot hebt gehaald een paar dagen aan de slootkant liggen, zodat kleine levende wezens nog terug kunnen naar de sloot.

En verder:

- Gebruik zo min mogelijk mest in de tuin.
- Gebruik geen chemische bestrijdingsmiddelen.
- Gebruik in de tuin en voor wassen en afwassen alleen milieuvriendelijke, fosfaatarme en biologisch afbreekbare middelen (te koop in de winkel).
- Wees zuinig met het gebruik van wasmiddelen.

Controle door de Tuincommissie

Tussen 15 augustus en 15 oktober gaat de Tuincommissie alle tuinen en sloten langs. Een rooster in welke week waar wordt gecontroleerd, volgt in de zomer.

Maar je hoeft daar niet op te wachten om te beginnen met het onderhouden van je sloot. Het is in het belang van ons allemaal om doorstroming en waterkwaliteit goed te beheren.